

A Hírlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Főszerkesztő: Dr. OLOSZ LAJOS
Felelős szerkesztő: MARTZY MIHÁLY
Laptulajdonos a CORVIN Lapkiadó
Részvénytársaság

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontali környezsek bejegyzés száma 33.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHEICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Huszonnégy óra leforgása alatt

36 ellenséges gőzöst süllyesztettek el a német buvárhajók

Már Charkov északi és nyugati peremén folynak a harcok — Orelnél sikertelenek maradtak a Szovjet ismételt támadásai

Felderítő tevékenységet jelentenek a tuniziai hadszíntérről

A német vezéri főhadiszállásnak csütörtökön délben kiadott legújabb jelentése szerint a keleti harctéren a Kuban-hidő keleti részén a harci tevékenység ismét fellángolt. A bolsevistáknak tőn hullámban indított támadásait súlyos harcokban visszaverték és közben az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak.

Charkov körzetében a német támadó hadosztályok a bolsevistákat a városba vetették vissza. A harcokat már Charkov északi és nyugati peremén vívják.

Átkaroló támadással két szovjet ezredet megsemmisítettek. Harci és közelharzi repülőgépek-kötelékek a hátráló bolsevista erőket szétverték.

Az Orel-frontszakaszon a bolsevisták megismételt erős támadást kezdtek. A német csapatok nagy elhárító sikert értek el.

A szovjet csapatok valamennyi támadását visszaverték és az ellenségnek súlyos, véres veszteségeket okoztak.

A német állások előtt huszonnégy páncélos roncsai hevertek.

Tervszerű hadmozdulatok a középső szakaszon

A középső arcvonalon szakaszon csapatok mozdulatai ellenséges zavarástól mentesen tervszerűen folynak.

Cholmól délre a bolsevisták heves tüzési előkészítés után nagy gyalogsági és páncélos erőkkel támadást kezdtek a német állások ellen.

A támadások részben az elhárító tüzelésben, részben pedig kemény közelharcban összeomlottak.

Sztaraja—Russja harci körzetében a bolsevisták támadó ereje kimerült.

1943 március 1. és 10-ike között a keleti fronton a német haderő és a fegyveres SS-alakulatok kötelekei

773 szovjet páncélost szétromboltak, zsákmányoltak, vagy mozgásképtelenné tettek.

A német légiőrnök 81 ellenséges repülőgépet megsemmisített, közben 5 gépet vesztett.

A tuniziai arcvonalon csak helyi jelentőségű harci tevékenység volt. A légiőrnök támadásai súlyos csapatokat mértek az ellenség gépesített erőcsoportjaira, és tüzési állásaira. Német vadászok tizenkét ellenséges repülőgépet leltek.

Nappal és az éjszaka folyamán csak néhány ellenséges repülőgépet hatolt a német birodalom területére föl. Nyugat-Németországra szóróvatosan dobott bombák jelentéktelen épületkárokat okoztak. Négy ellenséges repülőgépet leltek.

Erősödik

a német buvárhajó hve
Különjelentés már beszámolt arról, hogy a német tengeralattjárók továbbra

is támadásban vannak. Napok óta megismétlődő támadásokat intéztek egy Északamerikából Anglia felé tartó hajókaraván ellen. A támadó buvárhajókhoz később újabb tengeralattjáró-raj csatlakozott és többszöri támadással 13 ellenséges hajót lőttek ki a kavaránból 73.000 tonnatartalommal. A hajók hadianyagot szállítottak. Három további gőzöst torpedótalálat ért.

A német véderő főparancsnokságának legújabb különjelentése megállapítja, hogy a német buvárhajó fegyvernem a már jelentett tengeralattjáró-sikereken kívül huszonnégy órán

belül összesen harminchat ellenséges gőzöst 207.000 tonna úrtartalommal süllyesztett el. Ezek között nyolc löszszállító gőzös volt; amelyet a torpedó találat következtében a levegőbe repültek.

Megtizedelt ellenséges hajókaravánok

Berlin. A német vezéri főhadiszállás, mint már megírtuk, külön jelentésben közölte a német buvárhajók legújabb teljesítményeit. E szerint a buvárnaszádok öt nap alatt huszonhárom ellenséges hajót süllyesztettek el 134.000

tonna tartalommal. A kiváló eredmény-nyel kapcsolatban a tengeralattjáró-parancsnoksága kiegészítésképpen közli még, hogy az öt nap teljesítményeit az összes tengereken elért eredmények a-ták. Grönland vizeitől egészen a Jór-menység fokáig folyt az ellenséges hajókaravánok és magánosan halandó hajók üldözése.

A magas észak és a messzi dél-tengeri között összesen nyolc hajókaravánt támadtak meg és vertek szét. Ezek között volt egy olyan karaván, amely Durban délafrikai kikötőből indult el és 7000 tengeri mérföldnyire fektűt a legközelebbi európai támaszpont-tól. Ezt a hajókaravánt a partok közelében támadták meg és egyharmadáig elpusztították.

Egy millió tonna hajóteret pusztított el az olasz légiőrnök

Róma. (Rador) Az olasz főhadiszállás 1020. számú hadijelentése közli, hogy a tuniszi arcvonalon felderítő tevékenység volt. Német vadászrepülőök légi harcokban tizenkét ellenséges repülőgépet leltek.

Ellenséges repülőök Gafsa helységet bombázták.

Bougie és Algir között egy olasz torpedóvető repülőkötelek megtámadott egy ellenséges hajókaravánt: egy 15 ezer tonnás hajót elsüllyesztettek, egy másik nagyobb hajót és egy torpedórombolót pedig súlyosan megrongáltak. Ezzel az újabb sikerrel az olasz légiőrnök a háború kitérőse óta egy millió tonnányi ellenséges hajóteret semmisített meg.

Az akna-háború elfajulása

Berlin. (Rador). Stockholmi lap-jelentések szerint a svéd haditengerés-zet a háború kitérőse óta összesen ké-t ezer uszó aknát szedtet fel a svéd part-ok mentén. Ez a hír felette érdekes, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a brit légügyi miniszter több ízben ki-jelentette, hogy angol harci repülőök a hajózás elleni küzdelemben uszó akná-akat helyeznek el a tengeren.

A semleges vizeken folyó akna-hábo-ru — mint berlini körökben nyomaté-kosan hangsúlyozzák — szöges ellen-ében áll a nemzetközi megállapodá-sokkal.

MÜNCHEN FÖLÖTT 11 BRIT REPÜLŐGÉPET LŐTTEK LE

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda, a DNB ismerteti a londoni rádió közlését, mely szerint a München ellen intézett éjszakai támadás folyamán a brit légi erő tizenegy repü-lőgépet vesztett.

ANGOL ÉS AMERIKAI VESZTÉSÉG

Párizs. (DNB). A Paris Soir című lap kimutatása szerint 1941 június és 1942 február hónapja között az angol-oknak és amerikaiaknak francia terü-lej ellen intézett támadásai 3556 halálos áldozatot követeltek. Ugyanebben az időszakban 7563 személyt sebesít meg légitámadás következtében.

A lap rámutat arra, hogy ebben a számban nincsenek benne az Oranál, Dakarnál, Sziriában, Madagaskár-szi-getén és Észak-Afrikában meghalt franciák.

Két deci pálinka

Irta: DEBRECZENI ISTVAN

A múlt hét valamelyik napján egy eldu-gott kis hír jelent meg, hogy valahol egyik vidéki községben egy öreg ember felakasz-totta magát. Sajnos, olyan gyakori esemé-ny, hogy nincs benne semmi érdekesség, megszoktak, hogy mindennap van több ha-sontó is az újságban. De engem mégis érde-kelt és mivel alkalmam nyílt, kérdézősködni kezdtem felőle. Sok mindent megtudtam, ami az életet, főképpen a szegény — sok küzdelemmel élő — munkás ember életét és még inkább a munkában elfáradt öreg em-ber életét jellemzi. De azt is megtudtam, hogy az öreg szerencsétlen tettének elköve-tésé előtt elvitetett a kocsmból két deci pá-linkát s miután megitta, azután hajította végre regóta emlegetett szándékát.

Csak két deci pálinka? — mondhatná va-laki, hiszen az nem sok! De sok az a sok két deci, meg liter, amit állandóan ivott, ami miatt aztán a két deci is sok lett. Nem ez az utolsó két deci, ami bátorságot adott volna neki a balához, hanem a többi a mi elvette bátorságát az életől, meggyőngyítette erköl-csi erejét.

Emlékezem még másik két deci pálinkára is. Ennyit ivott meg egyszer éveket ezelőtt egy asszony, mielőtt egy másik asszonyt egy reggelén megölt és kirabolt. Nem ő ölte meg, hanem a két deci pálinka, azzal a sok decivel, meg literrel együtt, amit ez az er-kölcsileg teljesen lezúllott asszony életében — ki tudja mióta — elfogyasztott. A pálinka, ami végül teljesen eltompította ugys-fogyatékos erkölcsi érzését és hatalmába ej-tette a szörnyűséges bűnnek. Két deci pálinka tett halottá egy nőt, árvává hat gyerme-ket, rabbá egy házaspárt és megbélyegzett két gyermeket, sőt talán késő utódait is.

Ezeknél az esetelnél s az ezekben hasonló számtalanoknál lehetetlen nem látnunk a szesz szörnyű diadalutját, az iszakság ret-tentő pusztítását, azt a sok szerencsétlen ál-dozatot, feldúlt családi boldogságot, elvesz-tett és italmérésektebe vándorolt anyagi jólé-t, kocsnába hordott szép vagyont, besze-nyvezett becsületet, gyermekek örökre boldogtalanná tett életét. És lehetetlen nem látnunk azt a sok büntényt, amit az ital ha-tása alatt, vagy leplezésével elkövetnek s amelyek elbírálásánál a törvény — a lélek-tan szabálysáinak helytelen alkalmazásával

— a részegséget enyhítő körülménynek szokta beszámítani.

A nagy világpolitikai események, a hábo-ru és a vele járó gondok, újabb megoldást kívánó feladatok mostanában elterelték a figyelmet erről a régebben felszínen tartott és állandóan időszzerű tárgyról. De most sem szabad róla megfeledkezniünk, sőt most még jobban kell vele foglalkoznunk, mert a háborúnak egyik súlyos és káros követke-zménye volt a multban is az alkoholizmus nagyarányu megnövekedése. Ez a követke-zmény most is és máris megjelent. Akiik könnyen és sokat keresnek, a könnyen szer-zett pénz jelentékeny részét alkoholra köl-tik. Akiik egy időre megszabadulnak a ve-szedelemből, örömeiket az italan keresik. Akiik itthon robotolnak és fáradtan huzzák a néhezőbbé lett élet igáját, a szeszben ke-resnek erőt és felüdülést. Fialtal, szinte gyere-kekbenek a kocsnákat járják, délután és este a munkából jövők, mielőtt otthonukba térnének, pálinkázni mennek. Szombat este-ken és vasárnap délutánoként megtelnek a legrondább, piszkos, büzös lebujoj is és be-lőlük messze hangzik a mómor rekedt ordi-tása. Szép a magyar nóta, megtelik a szívem gyönyörűséggel, valahányszor hallom, olyanok tartom, mint az imádságot, de ösz-szeszorn a szívem és szegény égeti az arco-mat, valahányszor mómortól rekedt hangok részegen ordítják és ezzel nemzeti életünk-nek ezt a drága kincsét beszennyezik, valo-sággal mezszenstegtelenítik.

Sajnálom, ha olyanok pazarolják alko-holra a pénzüket, pusztítják vele vagyonu-kat, akik bőségekben élnek, de sokszorosan sajnálom azokat a szegény munkástestveirei-met, akik sokszor keservesen megkeresett napi vagy heti bériüket, vagy annak csak egy részét tékozzolják a mindennapi vagy heti alkoholra és ezzel egészségüket rongál-ják, szegénységüket, nyomorúságukat fo-kozzák, családjuk romlását idézik elő és mindenképen pusztítják saját életüket.

Foglalkozzunk ismét ezzel a nemzetrontó szenvedéllyel és kezdjük meg ismét a harcot ellene! Egyénenként és közösségünkben egyaránt! Mámor sem lehetett közömbös a mások, lájtestvéreink élete, na még ke-vésőbb, mert jobban kell éreznünk, mint bár-mikor, hogy minden ember érték és egy-másért felelősök vagyunk!

Példát mutatnak egy falu lelkes szövetkezői

CIUMBRUD-CSOMBORD KÖZSÉGBEN NAGY ÉRDEKLŐDÉS
KÖZEPETTE FOLYT LE A HANGYA-SZÖVETKEZET KÖZ-
GYŰLÉSE.

Kezdetben bizalmatlanság — ma lelkes építő munka

Aiud-Nagyenyed. A kanyargó Maros völgyében, a hirtelen emelkedő balparton, magasha szökkenő, büszke karsu to-nyo hirdeti, hogy ez Ciumbrod-Csombord község. Derék, szorgalmas nép lakja. Főnevezetessége, hogy itt van a Bethlen Gazdasági Iskola, ahova messze földről eljönnek tanulni a gazdasági tudásra szomjazó ifjak.

Ez a gazdasági iskola a legfiatalabb hazája a Bethlen Kollégiumnak. Alig nyolc éves múltja van, de kisugárzó ereje már kezdetől fogva érezteti jótékony hatását az egész község életében. Az iskola nyomán alakult meg 1937-ben a község Hangya fogyasztási szövetkeze is, melyet a Hangya Szövetség annak szánt, hogy az itt tanuló ifjuság ne csak elméletben tanulja meg az iskola padjai között a szövetkezés előnyeit, s ne csak a Barázda-iskolászövetkezet keretében gyakorolja a szövetkezési ügyvezetést, könyvelést, hanem két éven keresztül álljon szembe előtt, mint példakép, egy valóságos szövetkezet is.

A KEZDEMÉNYEZÉS

A Hangya Szövetségtől indult a kezdeményezés. A kezdet uttörő munkája azonban nem volt éppen könnyű feladat. Egyrészt a városi bolok közlése, másrészt egy előző, fiaskóval végződő másfrány szövetkezési megmozdulás miatt a lakosság bizalmatlan volt. Nagy Béla lelképásziornak, a gazdasági iskola tanári karának, valamint a Hangya Szövetségnek ugyancsak latba kellett vetni tekintélyüket, hogy a közönyt megörjék.

A szövetkezet megnyitását újabb nehézség akadályozta. Nem volt üzleti helyiség s így építeni kellett. A Hangya Szövetség kölcsöne ezen a bajon is segített. Így indult meg a szövetkezet gazdasági vérkeringése, mely évről-évre lüktetőbbé vált.

Az ideai, február utolsó vasárnapján tartott közgyűlés nagy érdeklődés előzte meg. A közgyűlésen a Hangya Szövetség részéről résztveti Tövissy Géza vezérigazgató és Fekete György szerkesztő is. Fiatal gazdák mellett öszbeveszült szövetkezési tagok hallgatták Nagy Endre dr. elnöki megnyitóját, majd ifj. Veress István ügyvezető-igazgató beszámolóját és Tóth Lajos könyvelő mérlegismertetését, amely végéreményben abban a megállapításban csucsoódik ki, hogy a szövetkezet működése ebben az évben 106.000 lej felesleggel zárult.

420 EZER LEJES VAGYON — A SEMMIBŐL

A gazdák szinte kétkedve néznek egymásra. Lehetséges volna, hogy a semmiből kiindulva, ma 420 ezer lejes vagyoni kezel a szövetkezet? És mégis így van.

Tövissy Géza, a Hangya Szövetség vezérigazgatója elismeréssel adozott a vezetőik munkájáért, a tagok hűsége ragaszkodásáért, de egyúttal kiemelte a Hangya Szövetség anyagi támogatását, segítő készségét, ami nem merült ki az árnylatásban és a kötelességszerű ellenőrzésben s így jelentősen hozzájárult a szövetkezet anyagi megalapozásához.

A szövetkezési közösségi szellem akkor csillan meg legszebben amikor a felesleg felosztásának a tárgyalásá került sor. Nem arra gondoltak a tagok, hogymost a tiszta jövedelmet egymás között szétosztják. Ugy határoztak, hogy a jövedelem nyolcvan százaléka a tartá-

lékalap növelésére fordítják. Minden tag szembe előtt az lebegett, hogy szövetkezetüket viharállóvá tegyék a gazdasági élet minden hullámverésével szemben. Még a tagok közös használatára szolgáló vetőgép vásárlásának is akadtak ellenzői. Természetesen győzött az igazgatóság javaslata s így sorakozik majd a meglévő gazdasági gépek: a lőhervevő, kapálógép és szőlőpermetező mellett a sorvezelőgép, melyet a tagok jelen-

A SVÉD KÜLLÜGYMINISZTER SZERINTE

Félreértésen alapul a Svédországhoz intézett angol tiltakozás

SVÉDORSZÁG CSAK HALÁSZHAJÓKAT SZÁLLIT NÉMETORSZÁGNAK

Stockholm. (DNE). Guenther svéd külügyminiszter egy szociáldemokrata képviselő felszólalására válaszulva beszédet tartott a képviselőházban és szóvá tette a Németország számára Svédországban gvártott hajók kérdését, mely ügyből kifolyólag a londoni kormány tiltakozó jegyzéket intézett a minap a svéd kormányhoz.

A külügyminiszter megállapította, hogy az angol tiltakozás indokolatlan, mert halászhajók gyártásáról van csak

EDEN NYILATKOZOTT AZ ALSÓHÁZBAN

Nagybritannia éber figyelemmel kíséri az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség viszonyának alakulását

Amszterdam. (DNE). Eden brit külügyminiszter az alsóház szerdai ülésén nem volt hajlandó az állásfoglalásra Sumner Welles északamerikai helyettes külügyi államtitkár nyilatkozatával kapcsolatosan, melyben, mint ismeretes, a helyettes amerikai külügyminiszter az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség kapcsolatairól szólt.

— Ez olyan kérdés, mondotta az angol külügyminiszter — mely csak az érdeklét kormányokra tartozik.

A továbbiakban Eden megjegyezte, hogy a brit kormány állandó

végtelen használati díjért vehetnek igénybe.

UJABB ÜZLETRÉSZ-JEGYZÉSEK

Nagy Endre dr. elnök rámutatott arra is, hogy a szövetkezet megerősítésére nemcsak a felesleg tartálékolása nyújt lehetőséget, hanem újabb üzletrészek jegyzése is. A jó példa kedvéért maga nyitotta meg a sor s utána, mindjárt Nagy Béla lelkész 10—10 üzletrész jegyzését jelentette be a maga és felesége nevében, majd újabb nevek és bejelentések hangoztak el s különösen figyelemre méltó, hogy a házasszonyok nevét hallottuk gyakran, akiknek nemcsak mint a háztartások hűsége ellátóinak, hanem mint üzletrészes tagoknak is mindenütt ott a helyük a szövetkezetben. Amikor a végén összegezték az eredményt, kiderült, hogy 32-en 64 új üzletrészt jegyeztek.

Igy folyt le a Ciumbrod-Csombordi Hangya szövetkezet példamutató közgyűlése. Fekete György

szó, halászhajókat pedig a nemzetközi megállapodások értelmében bármelyik hadviselő félnek szállíthatnak a semleges államok.

— A svéd kormány nevében megragadom ezt az alkalmat is, — mondotta a külügyminiszter — hogy rávilágítsak a félreértésre, mert itt csak félreértésről lehet szó. Svédország csak halászhajókat szállít Németországnak, ez a tény viszont összeegyeztethető a hágai egyezményben foglalt, általánosan elfogadott nemzetközi megállapodásokkal.

érintkezésben van az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség felelős tényezőivel és semmi sem kerüli el figyelmét.

Shinwell munkáspárti képviselő bíráló megjegyzésére, mely szerint „voltak oly amerikai—szovjetorosz tanácskozások, melyekben nem kérték ki Nagybritannia véleményét”. Eden a következőket felelte:

— Meggyőződésem, hogy semmi sem történt, amiről ne lett volna idejében tudomásunk.

Politikai válságot idézett elő Angliában a Beveridge-terv körüli huza-vona

Genf. (DNE.) Londonból származó jelentések szerint az angol munkáspárt kebelében nem ült el az izgalom a kormánynak a Beveridge-tervvel szemben tanúsított tartózkodó magatartása miatt. Hire jár, hogy a munkáspárt egyik csoportja ultimátum-szerű követelést készült a kormányhoz intézni. Edward Alfréd munkáspárti képviselő Middleborough északkelet-angliai gyárvárosban tartott nagy beszédében kijelentette, hogy pünkösdig még időt adnak a kormánynak. Ha a kormány addig sem tesz törvényhozási intézkedéseket a Beveridge-terv megvalósítása érdeké-

ben, a munkáspárti miniszterek lemondanak tisztségükről s ez a tény megpecsételi a Churchill-kormány sorsát is.

— Az angol munkáspárt haladást akar látni! — mondotta a képviselő. — A Beveridge-terv a népjóléti intézkedések alapfeltétele.

Befejezésül a képviselő kijelentette, hogy a Beveridge-terv megvalósítására vonatkozóan az angol kormány nem nyilatkoztatott határozott véleményt s ez a tény valóságos politikai válságot idézett elő.

Még ezt jelentik ma

AZ OLASZ TRÓNÖRÖKÖS MUSSOLINIVEL TANÁCSKOZOTT. (Róma). Mussolini miniszterelnök szerdán fogadta az olasz trónörökösöt, aki ez alkalommal beszámolt szárdómiai szemleutjáról és más, katonai természetű kérdésekről tárgyalt a Duceval. (Rador)

UJABB ZAVARGÁSOK PALESZTINABAN. (Ankara). Törökországból az angol hatóságok különleges engedélye alapján két hét leforgása alatt most érkezett a kivándorló zsidók harmadik nagy csoportja Palesztinába. A benszüllöttekkel való összetűzések elkerülésére a helyi hatóságok szigorú rendszabályokat léptettek életbe, a rendőrség riadó-készültségben van. Jaffában és Liddában újabb zavargások voltak. A rendőrség és a benszüllöttek között helyenként tüzharcra került sor. (Stefani).

MEGHOSSZABBITOTTAK AZ AMERIKAI SEGÉLYGYŰJTÉS RŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY HATÁLYÁT. (Amszterdam). Az Egyesült Államok képviselőháza — min Washingtonból jelenik — szerdán elfogadta a kölcsön- és bérbeadási törvény egy évre való meghosszabbítására vonatkozó határozati javaslatot. (DNE)

MERÉNYLET DEAT FRANCIA PÁRTVEZÉR ELLEN. (Párizs). Ismeretlen egyének kedden este merényletet követtek el Marcel Déat francia újságíró és pártvezér ellen. Revolverrel többször rálőttek és csak a szerencsés véletlenes múlt, hogy egyetlen golyó sem taláta el a pártvezért. A rendőrség vizsgált, aki Déat kíséretében tartózkodott, megsebesült. A merénylet Marcel Déat arbousei lakása előtt történt, a tettesek előzőleg elvágták a távbeszélő vezetéket, hogy a hatóságokat idejekorán ne értesíthessék. Mint ismeretes, Marcel Déat az Oeuvre című párizsi lap főszerkesztője és a nemzeti mozgalom élharcosa. Egy ízben már — 1941 augusztus 27-én Versaillesben, a keleti arvonatra induló francia önkéntesek bucsuztatása alkalmából — merényletet követtek el Déat ellen. A pártvezér akkor — Lavallal együtt — súlyosabban megsebesült. (DNE).

AZ OLASZ HADSEREG UJ VEZÉRKARI FŐNÖKE. (Róma). III. Victor Emmanuel olasz király és császár Francesco Rossi hadsereg-tábornokot az olasz hadsereg vezérkari főnökévé nevezte ki. (Rador)

KILENCEVENKÉT HOLTTEST EGY SPANYOL TEMPLOM KRIPTÁJÁBAN. (Róma). A Barcelona-tartományban levő Sardagnola város templomának földalatti kriptájában a hatóságok a polgárháború alatt a kommunisták által kivégeztet kilenckét személy holttestét fedezték fel. A halottak javarésze hálóingben volt, ami azt bizonyítja, hogy ezeket a személyeket éjnek idején és minden kihallgatás nélkül végezték ki. (Stefani)

NAGYSZABÁSÚ SZOCIÁLPOLITIKAI MUNKATERV AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN. (Amszterdam). Az Exchange Telegraph hírügynökség washingtoni értesülése szerint Roosevelt elnök hatszáz oldalas emlékiratot küldött a kongresszusnak szociálpolitikai munkatervéről. Ez a munkaterv biztosítaná az Egyesült Államok minden állampolgárának az Atlanti Charta-ban lefektetett „harmadik szabadságot”. A tervezet évek tapasztalata nyomán készítették s abból a feltételezésből indul ki, hogy minden személynek joga van a munkához, valamint ahhoz, hogy munkaképzettsége esetén emberhez méltó segélyt kapjon az államtól. (DNE)

CORSO-MOZI. Arad Eőadások 3. 5. 7 és 9 órák

Második hete fut óriási sikerrel.

Ezen és ezen nézték már meg a film csodáját a **Két árvát**

Ne mulassza el senki, hogy meg ne nézze ALDO VALLI felejthetetlenül gyönyörű és oláhetetlen akítását.

Rendeletörvény jelent meg a románosítási központ javainak odaitéléséről és bérbeadásáról

A TÖRVÉNY ELŐNYT BIZTOSÍT A HÁBORUS KITÜNTETETTEKNEK — ZSIDÓK MIKOR AZONOSÍTHATÓK AZ ETNIKAI ROMÁNOKKAL?

Bucuresti. A hivatalos lap március 10-i 58. száma rendeletörvényt közöl, amely módosító rendelkezéseket tartalmaz a nemzeti románosítási központ tulajdonába átmenet kisajátított javak odaitélése, bérbeadása, a bérleményekből való kilakoltatás, továbbá közös tulajdon esetén a keresztény fél részéről való megváltás, végül a zsidókra vonatkozó kivételezések tekintetében.

A rendeletörvény módosította a nemzeti románosítási központ szervezetét is és arra törekszik, hogy ennek az intézménynek nehézségek bizonyult ügymenetét egyszerűsítse.

Az eddig érvényben levő rendelkezések szerint Románia elmult háborúinak tűzharcosai nem részesültek előnyben a románosított ingatlanokban való odaitélésnél. A most megjelent rendeletörvény ezekre is gondol. Az odaitélésekre megállapított elsőbbségi sorrendet olyan értelemben változtatták meg, hogy

a hadkitüntetettéknél figyelembbe veszik, melyik a nagyobb érdemrend.

A rendeletörvény lehetővé teszi, hogy amikor a mezőgazdasági ingatlan tagosítása szükségesnek látszik vagy pedig a telek nem alkalmas a rajta való építészre.

bérbeadhassák, illetve szabadkézből eladhatják az ingatlan.

Azt is megengedi a rendeletörvény, hogy különleges esetekben bizonyos javakat szabadkézből eladjon a nemzeti románosítási központ vagy ha az ingatlan olyan állapotban van, hogy fenntartása egyáltalában nem gazdaságos, le lehessen rombolni.

A közös tulajdonú képező ingatlan román tulajdonosa szabadkézből megválthatja az ingatlan másik részét.

Közös ingatlan tulajdonosának tekintik a rendeletörvény azt a személyt is, aki a nemzeti románosítási központ ingatlanán ennek értékét meghaladó javításokat végzett. Ekor az illető személyt jogot tarthat a megváltás előnyére.

A bérlemények odaitélésére és az ezekből való kilakoltatásra vonatkozó jogszabályokat úgy változtatták meg, hogy — mint a rendeletörvény indoklása mondja —

*iküszöbölődjenek az érdekössze-
őlközések,*
amelyek személyi viták színterévé tettek az ilyen ügyekben itélkező hivatalokat.

Jutalmat kapnak a kisajátítás és a románosítás szabotálásának leküzdéséről szóló rendeletörvény iniézkedései alól kivont javak felderítői.

Végül kimondja a rendeletörvény, hogy teljesen vagy részben *azonosíthatók az etnikai románokkal*

azok a zsidók, akik a világháboruban önkéntesen vettek részt, illetve hátré-
szükért honosították őket, végül azok akik kivételes hűségrel tettek tanúságot a román nemzet iránt.

E gyiptomi e nesatlakozik a hadviselőkhöz

Amszterdam. (DNB). A brit hírközvetítő szolgálat kairói jelentés alapján közli, hogy az egyiptomi kereskedelemügyi miniszter a képviselőházban a Szovjettel való kereskedelmi és diplomáciai kapcsolat tárgyában hozzá intézett kérdésre válaszolva kijelentette, hogy Egyiptom magatartása a háboru ügyében változatlan

— Egyiptomnak semmi oka sincs arra, hogy megváltoztassa politikáját az angolszász szövetségesek irányása a háboru ügyében változatlan.

Méreesedik a lengyel-szovjet viszály

A Szovjet felfedte kártyáit — állapítják meg Washingtonban

AZ AMERIKAI HELYETTES KÜLÖGMINISZTER A LONDONI EMIGRÁNS KORMÁNYOKAT HIBÁZTATJA — A LENGYEL EMIGRÁNS KORMÁNY ELNÖKE NYILT SZINVALLÁST KÖVETEL AZ ANGOLSZÁSZ HATÁLMAKTÓL

Gen f. A német távirati iroda munkatársa Londonból származó értesülések alapján közli, hogy a Fehér Ház sajtószolgálatá tegnap emlékeztetett Sumner Welles északamerikai helyettes külügyminiszter torontói beszédére, melyben aggodalmát fejezte ki a Londonban székelő emigráns-kormányok növekvő nacionalizmusa miatt.

A Fehér Ház sajtószolgálatá megjegyzi, hogy „a lengyel és a cseh emigráns kormányok a béke feltételéül olyan pro-

grammot állítottak össze, mely veszélyezteti a szövetségesek egyetértését, noha bizonyos pontjai ennek a programnak jogosultak lehetnek”.

— Az emigráns-kormányok követeléseire

a Szovjet most felfedte kártyáit, — állapítják meg Washingtonban — s a szovjet kormány szöcsöve, a Pravda nemrég kijelentette, hogy a Szovjet „jogosan és törvényesen” követeli magának Besszarabiát és a Balti-államokat; Észtországot, Lettországot és Litvániát.

Sikorski jegyzéket intézett a londoni es washingtoni kormányhoz

Róma. (Tp). Sikorski tábornok, a lengyel emigráns-kormány elnöke jegyzéket intézett a londoni és washingtoni kormányhoz és

határozott állásfoglalást sürget a lengyel határ-kérdés ügyében.

A Giornale d'Italia című római lap értesülése szerint Sikorski tábornok kormány nevében rosszallását fejezte ki a közönyös magatartás fölött, melyet a lengyel-szovjetorosz viszályban az angolszász hatalmak tanúsítanak. A tábornok állítólag kijelentette, hogy

ha London és Washington nem támogatja a lengyelek álláspontját, lemond tisztességéről és példáját követni fogják az emigráns-kormány tagjai is.

LENGYEL LAP INDULT MOSZKVA-BAN

Stockholm. (Rador). A Times című angol lap moszkvai tudósítója jelenti, hogy a szovjet fővárosban lengyel nyelvű napilap jelent meg. A lap címe: „Szabad Lengyelország”, — szerkesztői pedig, — mint a Pravda című szovjet lap írja — valamennyien lengyelek.

Az új napilap a Stefani iroda értesülése szerint **a Lengyelországgal szemben támasztott szovjet követeléseket támogatja.**

MÉG MINDIG A STANDLEY-ÜGY

Moszkva nem vállaleregetést, hanem második európai arcvonalat és több hadianyagot vár a szövetségesektől

Stockholm. (DNB). Henry Cassidy, az United Press hírügynökség moszkvai főszerkesztője, aki szabadságát az Egyesült Államokban tölti, cikket írt a Standley-ügyről. Az amerikai újságíró azt állítja, hogy **a szovjetkormány egyéni módszert követ**

abban a tekintetben, hogy a Szovjet-szövetség népet a szövetségesek részéről nyújtott támogatásról tájékoztassa.

— Moszkva — írja az amerikai újságíró — anélkül, hogy ómaga színt vallana, **azt sejteti a néppel, hogy a szovjetkezett nemzetek vezető személyiségei elégedettek a Szovjetnek nyújtott segítséggel.**

Cassidy azt a véleményét fejezte ki, hogy Standley kijelentésében nyilvánvalóan az elismerésnek arra a hiányára mutatott rá, amelyet hivatalos szovjet körök a szövetségesek támogatásával szemben tanúsítanak. A Szovjet magatartása a következőkben jellemezhető:

1. Moszkva nem kívánja, hogy a szövetségesek az idősebb testvér szerepét játsszák vele szemben.
2. A Szovjet mindenekelőtt azt akar-

Egyrészt derülátó hangon ír a jövő szovjetorosz-lengyel kapcsolatokról, másrészt azonban az Ukrajnára és Fehér-Oroszországra vonatkozó lengyel követelésekkel foglalkozva hangoztatja, hogy „a lengyeleknek semmi joguk sincs e területek elfoglalására, mert ott kisebbségben vannak”.

Ezt a megállapítást a Stefani iroda felette jellemzőnek tekinti és annak a véleményének ad kifejezést, hogy az állítólag lengyel érdekeket szolgáló lap is csak eszköz a Szovjet kezében.

A SZOVJET MEGTILTOTTA A LENGYELEK KIVÁNDORLÁSÁT

Stockholm. (DNB). A Svenska Morgenbladet című svéd lap londoni tudósítója azt írja, hogy

a Szovjet váratlanul megtiltotta a lengyelek kivándorlását.

A lengyel határ-kérdés miatt támadt viszály következtében az utóbbi időben a Szovjetunióban élő lengyelek nagyobb tömegekben távoztak külföldre. Sok lengyel emigráns érkezett Iránba és Irakba, onnan pedig Palesztina felé folytatták útjukat. Egy részük letelepedett Palesztinában, a többiek pedig tovább utaztak Afrikába, ahol az Egyenlítő vidékén Kéniában és Ugandában telepednek le.

A HELYZET

Standley, az Egyesült Államok kúbi-
bisevi nagykövete a napokban a többi között azt mondotta, hogy a moszkvai sajtóban nyoma sincs az Egyesült Államoktól a Szovjetnek juttatott háborus anyagi támogatás elismerésének. Ez a megállapítás, — bár a New York Times csak „odavetett megjegyzésnek”, „egyéni véleménynek” minősíti, élelnek figyelemet keltett szerte a világon s pillanatnyilag az amerikai lapok is behatóan foglalkoznak vele, mint a világsajtó egyéb „érdeklősségeivel”, — például a lengyel-szovjet viszályal, Spellman érs-
sek titokzatos küldetésével, vagy a Beveridge-terv vitájával kapcsolatosan már kormánybuktatással fenyegetőző angliai mankaspárti nyilatkozatokkal. Sumner Welles, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere sietett megjegyezni, hogy Standley „kormányá megkérdezése nélkül nyilvánított vélemény”, Weidly amerikai szenátor azzal igyekezett elejét venni a mélyreható vitának, hogy az egész ügy „vihar egy pohár vízben” Bloom, az északamerikai külügyi bizottság elnöke pedig nyomatékosan hangsúlyozta, hogy Standley „szerencsétlen nyilatkozata” — magánvéleményen alapul. Washingtonban általában az a vélemény, hogy „odavetett megjegyzésről van szó”, melynek nem kell különösebb jelentőséget tulajdonítani. Mindenesetre érdekes a Kremli állásfoglalása, mely a szovjetorosz Tass-ügynökség egyik hirmagyarzatában jütött kifejezésre. Német lapértesülés szerint a Tass-ügynökség közölte, hogy az Amerikától kapott hadianyag-segítség-re vonatkozó bármilyen közlés jogát a szovjet kormány magának tartja fenn és „külföldi diplomatáknak ahhoz semmi közük sincsen”. Molotov szovjet külügyi népbiztos egyébként, — mint a német távirati iroda a DNB. Amszterdamból keltezett hírében jelenti — szerdán délután kihallgatáson fogadta Standley nagykövetet s vele hosszabb ideig táncskozott. Az amerikai nagykövetséghez közel álló körök úgy tudják, hogy „a Szovjetnek nyújtott amerikai támogatás kérdését nem vetették fel.” A Standley—Molotov találkozóval tehát a vita nem jütött nyugvópontira; az amerikai diplomata hír szerint magával Sztalinnal is tárgyalni fog.

A Popolo di Roma a török nemzetgyűlés összeülése alkalmából behatóan méltatta Saradzoglu miniszterelnöknek azt a nyilatkozatát, melyben a török kormányfő kijelentette, hogy Törökország a Dardanellák hivatott védoje. Törökország mostani magatartásához ragaszkodni fog a háboru után is, mert meggyőződése, hogy a szigoru semlegesség teel meg legjobban az ország érdekeinek.

„Törökország Európá legérdekenyebb pontján a régi mederben folytatja tovább külpolitikáját”. — A török rádió ezt a megállapítást emelte ki az elnök-választás eredményéhez és az új Saradzoglu-kormány megalakulásához füzött külföldi hirmagyarzatokból. A semleges politikát hangsúlyozó török sajtóközlemények ismertetése kapcsán az Europapress legújabb jelentése kiemelni az egyiptomi kormány felhivatalos lapjának, az El Masry Efendi-nek azt a megállapítását, hogy Egyiptomnak is eltökélt szándéka a háboruba való be nem avatkozás.

Üzenet Bra-ov-Brassóba

Mielőtt házat, telket venne, eladna, vagy cserélné, forduljon bizalommal a Visconti vezetése alati álló „DUNAREA” ingatlanforgalmi irodához, Braşov-Brassó, Sft. Ioan-utca 4. szám, irodai telefon 13-36, lakás 15-98, az iroda minden adásvételre vonatkozó felvilágosítást megad.

HIREK

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: I. Pinta Brătianu 3. Tel: kiadóhivatal 28-10, szerkesztőség 50-78. Aradon előfizetések, hirdetések és reklamáink Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 4. Telefon: 17-11.

Östehetségek

Aki eredeti, hamisítatlan östehetségekkel akar valóságos legendákat hallani s leleményes találmányait, melyek körül sohasem zengett a hírverés harsongása, szemlélje szemből, csak látogasson el furfangos szűz falusi östehetjének, a furó-faragosáló feltalálójához. Ezek közül való volt például az Erdőszentgyörgyön 150 esziendővel ez előtt született Bodor Péter, a híres zenélő-kut megépítője.

Vagy ott van például az a bizonyos velocipéd. Lexikonaink szerint egy derék schweinfurti gépészmesterember gyártotta a legelső kékerű kerékpárt a múlt század elején. Pedig hát ez a velocipédés németet derekasán megelőzte találmányában egy évtizeddel, az Erdőszentgyörgyön 150 esziendővel ez előtt született Bodor Péter, a híres zenélő-kut megépítője.

A világ akkoriiban nem vett tudomást a mi közgazdánk leleményességéről, de nem is vették, mert feltalálóját ezt csak az önön használatára „gyártotta” s amikor ráunt, az egész készüléket feldobta a padlásra, ott is maradt az sokáig, amíg csak a többi ott levő ümlommal együtt fel nem tüzelték.

Qlvassam valahol egy feljegyzést az ugynevezett „örökmozgó”-ról is. Olyan vízszintűjű fele találmány volt ez, amely valami elmés szerkezeti jóvoltából magától vitte rá egy erdélyi patak vizét a parti kertekre. Ennek is egy világosfejű gazdember a feltalálója, minden különösebb mérnöki tudomány nélkül. Ennek már a nevét is tudjuk: Veress Józsefnek hívták ezt a nagyszerű östehetséget, aki a múlt század hetvenes éveinek elején mesterkedte ki ezt az örökmozgóját.

Ott van aztán az a jéles malackfalvi gazda, aki még a vonatkozás gyerekkorában „élethűen” kifragatta fából az akkori vasuti mozdonyt a hozzá tartozó szerelvényekkel együtt. Valami hetven esziendővel ez előtt volt az, abban az időben, mikor Erdély földjén a legelső gőzvasutit kezdte meg lassú járását a széles nyomtávú síneken. Ez az eléggé közbülség tudományi gazdember nem volt se gépész, se mérnök, de amikor meghallotta, hogy már valami ördögös gépészet jár, mely ló és bivaly nélkül szállítja odább az utasokat, felkerekedett: csak úgy, gyalogszerrel és szép lassan elmozdított az egyik, teljes kőnapj járóföldre eső vasuti állomásra, hogy szemébe nézzen annak a masinának. Meg is várta, míg az nagy köhögéssel elpöfökölt előtte, aztán megfordult és ugyanazon az uton visszaállt az állomásra. Ott állt az uton rengeteg türelemmel, de párasan ügyességgel kifragatta fából az egész mozdonyt meg a szerkezetét: síneket is faragott alájuk s aztán valami magafeltalálói járatos-szerkezettel a saját csürjében felszerelte és megindította a környékbeli gyerekek újjongó örömeire. De oszdiára jártak akkor a felnőtt lakosok is. Mindezt ő is csak a saját gyönyörűségére csinálta.

A román-török kereskedelmi egyezmény bealkelyezése. (București). A hivatalos lap március 9-15. száma közli az ez év február 2-án Ankarában aláírt román-török kereskedelmi és fizetési egyezmény bealkelyezéséről szóló rendeletétörvényt.

Mussolini adománya egy ősi bazilika javítási költségére. (Róma). A Szent Miklós-bazilika menhelyének kijavítására — mely beomlással fenyeget — Mussolini olasz miniszterelnök egy millió-harminczezer lírát bocsátott az egyházi hatóságok rendelkezésére.

Kereskedők és iparosok jegyzékfüzetének látmozása. A timisoara-temesvári pénzügyigazgatóság közli a kereskedőkkel és iparosokkal, hogy március 13-án és 31-e között látmozozzák a szállítási jegyzékfüzeteket, az 1943-44. pénzügyi évre. A látmozás a pénzügyigazgatóság földszinti nagytermében történik, a következők sorrendben: A harmadik kerületi érdekeltek számára március 13-án, 15-én és 16-án, az első kerületiek részére március 17-én, 18-án, 19-én és 20-án, a második kerületi érdekeltek számára március 22-én, 23-án és 24-én, végül a negyedik kerületiek számára 25-én, 27-én, 29-én, 30-án és 31-én.

Módosították a bányatörvényt. (București). A hivatalos lap március 10-i 58. számában rendeletétörvény jelent meg, amely a bányatörvénynek a legfelső bányaugyi bizottság összetételére, a bizottság tagjainak kinevezésére és végül a bizottság hatáskörére nézve tartalmaz változást.

Orvosi hír. Dr. Petrișor Viorel, a belbetegségek szakorvosa, leszerelt és rendeléseit ismét megkezdte, reggel 8-11 és délután 3-5 között. Aradon, Carol-körút 14 sz. alatt. (szemben a Camera de Munca-val).

Konfirmációi oktatás Tarnaveni-Dicsőszentmártonban. Tarnaveni-Dicsőszentmártonból jelentik: A református és unitárius egyház megkezdte az évenként szokásos konfirmációi oktatását. A református vallású konfirmándusok előkészítését Bíró Sándor, míg az unitárius vallásúkat Lukács Sándor lelkipásztor végzi.

Nincsen többé romlott liszt. (Budapest). Egy magyar vegyésznek hosszú évek kísérletei után sikerült olyan eljárást találnia, mely a lisztet bármely hosszú időre megvédi a romlástól. Ezt lisztkonzerv készítésével éri el, azonban hangoztatja, hogy sem idegen anyagot nem kever a lisztbe, sem pedig nem vesz el a lisztből semmiféle alkotórészt. A lisztkonzerv készítése által a liszt terfogatata körülbelül felére csökken, ami szállítási szempontból igen előnyös. A lisztkonzerv a feldolgozáskor ugyanannyi lisztnek felel meg, mint amennyiből készült.

Halott a Begában. Pustinis-Oregfalva határában férfi holttestét vetette partra a Bega vize. Megállapították, hogy a halott Nikitovits Teodor 60 éves orosz emberrel azonos. Az orosz még a múlt világháború előtt került a Bácságra. Zsebeitben Nansen-féle utlevelet és 2300 lejt találtak. Miután a holttesten külső erőszak nyoma nem látható, a hatóságok feltétele szerint az orosz véletlen baleset áldozata lett.

Halálozás. Gyűjtő Sándor aradi borkereskedő 49 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Temetése pénteken, e hó 12-én délután 3 órakor lesz az aradi felsőtemető helytása házából a református egyház szertartása szerint.

Elkelt család. Jacob György timisoara-temesvári lakos Belei Iosif kereskedőtől 5000 lejt kapott Jacob ugyanis előadta, hogy ő a nagypályaudvar raktárfőnöke és a kereskedőnek különböző árukat bocsájt-hat rendelkezésére — vasuti raktárából. Mily helyt a pénzt megkapta, a kereskedővel a vasuti raktárhoz ment s az utóbbinak meghagyta, hogy várakozzék. A kereskedő azonban hiába várt a „raktárfőnökre”, az többé nem került meg. Jacobot most a törvényszék család miatt felévi börtönrre ítélte.

Elhunyt finn tudós. (Helsinki). Canisto Johann Artur finn tudós, a finn-ugor nyelvek egyetemi tanára, meghalt. Canisto elnöke volt a finn-magyar társaságnak és számos cikket írt a finn-magyar nyelvrokonáságról.

Nem kötelező az ételaj kiváltása. Jelenítettük, hogy Timisoara-Temesvár város közéletnevezési szolgálata csak az olajkiosztás után rendel el a cukor szétosztását. Ezzel azt akarják elérni, hogy a kereskedők befektetett pénzükhöz jussanak s így módjukban legyen a szétosztásra kerülő cukrot megvásárolni. A közéletnevezési szolgálat hivatala most közli, hogy ezt a városi intézkedést nem kell úgy magyarázni, mintha az olaj megváltása kötelező volna s csak az olaj megváltás, ak: olajadagját kiváltotta. Cukrot mindenki kap, ha nem is vette át a neki járó ételajmenyiséget.

Halálozás. Özevgy Kolb Bálintné született Schmolzbauer Borbála e hó 10-én, életének 92-ik évében elhunyt. Temetése 12-én délután 4 órakor lesz a mureseli gyászházból.

Gradjansky vendég-szerelése Timisoara-Temesvárott és Aradon. A timisoara-temesvári Ripensia és az aradi Gloria vezetősége között a husvéti közös nemzetközi műsor érdekében már hosszabb idő óta tárgyalások folytak, amelyek most megegyezéssel végződtek. A két sportegyesület úgy határozott, hogy a husvéti ünnepekre meghívja a zágrábi Gradjansky kiülő együttesét, amely az első napon a Ripensiaval, a második napon a Gloriaval játszik.

Tavaszi nagyvásár Timisoara-Temesvárott. A timisoara-temesvári tavaszi országosvásárt március 18-án és 19-én tartják. A vásár első napján bonnyolódik le a szarvasmarha-, sertés- és juhvásár, a második napon pedig a lóvásár. Kirakodóvásárt mindkét napra engedélyeztek.

Házak, földök szőlők, szarvak eladása, vétel, cserje, minden ártokozásban. HATSCHKEK ügynökség, Arad. Carol körút 17 (volt 46) Telefon 18-95

Egy decis pere

Az alábbi kis történet hőse egy nemrég elhunyt, kiváló festőművész.

Egyszer, még kezdő korában, éppen azon tölte a fejét, hogy miképpen jutna jövedelmező portrérendeléshez, amikor meghívta egy bankár, aki meglehetősen hírhedt volt kétes üzleteiről.

— Sok szépet hallottam önről, — mondta a bankár. — Szereném, ha megfestené az arcképemet.

Hamarosan megállapodtak az árban is. A művész hozzáfogott a munkához, lendületesen dolgozott a képen, ám, mikor elkészült, a bankár, legnagyobb meglepetésére, így szólt:

— En ez a képet nem veszem át, mert egyáltalán nem hasonlít rám!... Erről ugyan senki sem fog ráismerni.

A festő bosszankodott, de uralkodott magán. Csak ennyit mondott:

— Adja ezt írásban, egy krajcárt sem kell fizetnie.

A bankár vállat vont, lelt az írásalához és írásban adta a „szakvéleményt”.

A festő néhány hét múlva kiállította a képet egy tárlatban, a következő címmel: Ismert szelthamos arcképe.

A „modell” másnap már korán reggel ott volt a festő műtermében. Fizetelt, mint a köles. Csak egy kikötése volt: hogy a képet azonnal szállítsák a lakására...

Szociális mozgalmunk

A timisoara-temesvári Dr. Kakuk cse-csemögondozó és napközi gyermekotthon javára az intézet vezetőségénél a következő adományok folytak be: Gemeinhartné 2000 lejt, Dési György két pár gyermekcipő, Czorné egy gyermekágy, N. N. négy pár harisnya és egy mackó-nadrág, Horváth Jolánka egy palatálka, M. Pali egy pár gyermekcipő, Kisligné husz kilogramm zöldség, N. N. száz darab tojás, Sajtarmanné, Sinkovichné és Heim Margit egyenként huszötöt kilogramm burgonya, A Magyar Házban az otthonnak dr. Bürger Géza 100 lejt, Sz. E. 300 lejt, Özv. Pál Imréné — koszorumegegyezés címén — 1000 lejt, — a Déli Hírlapnál pedig, — koszorumegegyezés címén — Mangold Sándor elhunyt alkalmából Csatory Rudolf 1000 lejt adományozott. Beé Ferenc halála alkalmából koszorumegegyezésként Gáv. Králl Lászlóné 500 lejt adományozott az otthonnak az intézet vezetőségénél, lapunk útján pedig Majláth István juttatott 1000 lejt az otthon kicsinyei számára.

A timisoara-temesvári kardostelepi napközi otthon javára, Beé Ferenc elhunyt alkalmából koszorumegegyezésként dr. Litsék Akos és neje 1000 lejt adományozott lapunknál, ezenfelül az otthonnak Körsimé 60 kilogramm lisztet, egy kilogramm zsirt, krumplicukrot és savanyúságot küldött. A fratellai-újvidéki gyermekotthon javára Szent Antal nevében N. N. 1000 lejt adományozott lapunknál, Fomann András 100 lejt, L. Zs. pedig 1000 lejt a Magyar Házban.

A timisoara-temesvári józsefvárosi Szent Erzsébet otthonnak Beé Ferenc elhunyt alkalmából, koszorumegegyezésként dr. Matolay Zoltán és neje 1000 lejt adományozott. Ugyanennek az otthonnak Nagyiván Jánosné a Magyar Házban 500 lejt adományozott. Az értelmességi szegények támogatására Constantinovic 50 lejt, a M. Szociális Műszabó céljaira pedig N. N. 1000 lejt adományozott lapunk kiadóhivatalában.

A népközbiztség szegény gyermekei javára a Magyar Házban János Jenő 400 lejt adományozott.

Tiszteletbeli tanácsosok a munkakamarai hivatalok mellett. (București). Miniszteri rendelettel a sibiu-nagyszéki munkakamaraához tartozó albainiai-gyulafehérvári munkakamarai hivatalhoz Manning Viktort, az aradi kamarához tartozó devai hivatalhoz Neuholtz Emilt, a brasovi-brassói kamarához tartozó sighisoara-egesevári hivatalhoz Müller Józsefet és végül a timisoara-temesvári kamara alá tartozó caransebesi-káransebesi hivatalhoz Pavlik József mérnököt tiszteletbeli tanácsosnak kinevezték.

Halálozás. Schürer Salamón, volt régi józsefvárosi kereskedő hirtelen elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a timisoarai belvárosi temetőből. Az elhunytban dr. Gara Ferenc fogorvos apását gyászolja.

VAN ELADÓ KÖNYVE? Ne fáradjon vele! — Csak hívja fel a DANTE könyv-antikváriumot, telefon 52-79

ahoj azonnal utbaigazítást kap. Vesziünk mindenféle könyvet, folyóiratot, ugyint Színházi Élet-et Tolnai-stb. Művészeti, szépirodalmi, nyelvészeti, technikai s minden más szakmunkát, bármilyen nyelven. Korszerű magyar könyvért a legmagasabb árat fizetjük. DANTE, Timisoara-Temesvár III. Bul. Carol '5. Telefon 52-79.

Egyetlen gyógyszerárak. Március 12. péntek: Timisoara-Temesvár: Belváros: Lupca (10. Malu-utca 5), Gyárváros: Sandovic-Czegka (Dacil r. utca 10), Erzsébetváros: Roxin (Axente Sever-ter), Józsefváros: Diana (Brătianu-utca 29), Mehala: Chioreanu, Fratelia-Ujvidéki: Panajoth, Freidorf-Szabadfalu: Eremiel. — Arad: Staube (a prefektúrával szemben) és Niedermayer (szerb-palota).

Mozik pénteki műsora. Timisoara-Temesvár: Apollo: Bécsi vér, Capitol: A scrs, Corso: Az égből pottyant szerencse, Thalia: Szerelmi komédia. — Arad: Aro: Egy nő az éjtszakában, Corso: A két árva. Fórum: Gorgona, Uránia: A torréádor szerelme.

ARO, Arad Telefon 24-45

Ma. Csütörtöktől VIVIANE ROMANCE az első szavuu francia filmesillag legjobb filmje Egy nő az éjtszakában (28. b.)

Az X-sugarak csodája

1895-öt írta. Röntgen Vilmos Konrad, akkor még a würzburgi egyetem tanára, november 8-án még késő este is ott dolgozott a fizikai intézet laboratóriumában. A kísérleti asztalon különös tülkös készülék állott. Egy golyószerűen kiharaszodó üvegcső, melynek két gondosan beforrasztott végét elektronos vezetékek kötötték össze egy erős szikrainduktorral. Az egész csövet fekete papírburkolat borította és a terem magas ablakai is olyan gondosan voltak elszigetelve, mintha légitámadástól lehetett volna tartani. Röntgen professzor a röntgen sugárzásokat való elektronos kísérletekkel kísérletezett.

A „KIVÁNCSI” SZOLGA

A munkájába elmerült tudóst kellenen felfedezés ragadta ki gondolataiból. Laboratóriumai altiszteje egy drága fényéke papírt elrontott. Mindenesetre minden amellyel szót, hogy a kíváncsi szolga a fényérzékeny papírokkal megöltöt dobozt kinyitotta és ezzel a legfelső lapot fény érte. Az altiszte azonban égre-földre esküdözve bizonygatta ártatlanságát. Hivatkozott arra, hogy a papíron gyűrű nyoma látszik, tehát a jelek szerint maga a professzor fényképezte le az aranygyűrűjét. Erre a haragos tudós is jobbnak látta alaposabban szemügyre venni az „elrontott” papírt. *„Csak egy pillanást vélejt rá és máris átvilágítom a gondolat: hogy gyűrűjét kiméltje, a legutolsó kísérletnél lehuzta újjáról és a dobozba helyezte. Ismeretlen sugarak rajzolták volna ki a gyűrű körvonalait a dobozban levő papíron? ...*

JELENTÉS AZON SUGARA FELFEDÉZÉSÉRŐL...

Ettől a pillanattól kezdve Röntgen professzor különös láz vett erőt. Laboratóriumába tábori ágyait állított és hét héten át tudni sem akart a külvilágról. Azt, hogy min dolgozik oly lázasan, még legközelebbi környezete sem tudta. 1895 decemberében azután titokzatos kutatásainak eredményeit egy 11 oldalas értekezésben foglalta össze: *„Jelentés azon sugarak felfedezéséről, melyeknek az a tulajdonságuk, hogy az emberi szem számára láthatatlanok és tömörségük foka szerint minden szilárd anyagot átvilágítanak és csupán a csontokról és fémekről sziklanak le.”* Amin Röntgen kevéssel ezután a würzburgi Fizikai-Orvosi Társaság értekezletén a társaság tiszteletbeli elnökének kezé át-átvilágította, minden kishitű kételenek el kellett oszlania. Röntgen professzor egy pillanat alatt Würzburg és néhány nap alatt a világ leghíresebb embere lett.

Felfedezését aztán tovább tökéletesítette 1923-ban bekövetkezett haláláig.

EGY CSODABOGÁR

A titokzatos sugarak felfedezéséről szóló hír a múlt század legnagyobb tudományos eseménye lett. A világ alig akarta elhinni, hogy egy német tudós olyan készüléket szerkesztett, amelyről az élő ember belsejébe is be lehet látni. Az avatatlan közönségnek a tudományos gondolkodás törvényeitől független képzelete természetesen tág teret kapott. Az így született csodabogarak közül a „legsikerültebb” kétségtelenül Reed amerikai képviselő, a New-Yersey államához tartozó sommer-

Katalin hétrő

Írta: BABAY JÓZSEF

I. Kopernitzky Bálint koporsós és asztalosmester ur meglepődötten veregette össze két hatalmas tenyerét. Hej, de sokszor indította el ez a két kéz a gyalut, a fűrészt, a vésőt. Hej de sok asztalt, nagykép-rámát, szekrényt, kiskredencet, konyhapolcot, ágyat, bölsőt, keménysámedlit, háromlábú, üléssel vájt suszterszékét, nagykoporsót, cseppkoporsót szögezett össze ez a két kéz... De hálaisten nem hiába. Ott áll a kis ház az Eper-útea sarkán. Faragott kapuval. Kapuszébe ácsolt gyalogajűcs-kával. Az udvar teli kukacvirággal, a hátulsó udvarban hét ül fa magasodik. Tyukok, disznók, meg még külön kutyától is... Megettük meg a nagykert.

Ahogy ült az Iparoskör borozó szobájában sarkában s ahogy összeveregette a tenyerét, — meglepődötten, — olyan volt, mint egy élő-szoborra érett iparos pélaakép.

Bölcskey Péter kétélgyártó üldögélt mellette. Voltaképp fiatalember, a képe mégis olyan volt, mintha az idő ekéje már kétszer is felszántotta volna. De tisztelettel tette le élébe a harmadszor is megbuktatott félliterest. Hiába, akinek vastapon megrakott pénzestárca alatt dobog a szíve, annak jobban ki jár a tisztelet, mint a szegényebbjenek...

Isten bocsássa meg, hiszen senki se tehet róla, kétszerszántott képi Bölskey Péter kétélgyártó urnak olyan volt a szava, akár a kutyaugatás. Aki először hallotta, nevetett rajta, Aki többször hallotta, kigunyolta. Aki megszokta, észre se vette. Elvégre mindent meg lehet szokni, csak a szegénységet nehezen...

— Hát, keudves bátyám, — ugatta a kötelemester, — ezek szeurint holnap délután megjelenek körébe-u... — Szívesen látom, keudves öccse, egész házam népével egyetemben...

Es megállapítottak abban, hogy Bölskey Péter kötelemester ur holnap, vasárnap délben megjelenik az Eper-útcái házban és megkéri Kopernitzky Katalin kicsike kis kezét...

II.

Kopernitzky Katalin kicsike kis keze ebben az órában Gundy Árpád tanító ur tenyerében remegett.

Künn sétáltak a Széchényi-jegenyék alatt a Keresztesdombon áfvezető úton. A jegenyék éégig értek s árnyékaik úgy feküdtek el a demboldalon, mint lélekzésznelküli, fekete óriások. Tavasz csendes szél simogatta Katalin szőke haját s a tanító ur egyszerű felöltőjét meg-megilbegtette. Csillagok játszottak a magasban és nyugtalanság játszott a szívük két táván.

— Hát akkor, Katalinom, keudves — mondotta egyszerűen a fiatal tanító, — holnap déli tizenkettőkor megjelenek tisztos házuknál és megkérem a két keudves kezét.

— Ó... Csak ennyit mondott Katalin. Nem látták, pedig szép volt: nevettek

seti kerület aggodalmas szivü honatyájának nevéhez fűződik, aki 1896 február 19-én a *rentoni országgyűlésen törvényjavaslatban követelte a Röntgen-féle X-sugarak színházi messzélőúdon való alkalmazásának elűltését.*

Arról, hogy azóta milyen pályát futott be a Röntgen-sugár, ma már fölös-

fenn a csillagok, ahogy megcsókolták egymást.

III.

Másnap délelőtt, a nagymise harangszava idejében így szolt a koporsós és asztalosmester Katalinhoz:

— Hát édes kis lányom, egyetlenem, öltözkögyél. Kérő jön a házhöz!

Es sokatjelentően emelte fel ujját. Vastag szemöldjei pedig vidáman ugrottak fel a homloka közepéig...

— Tudom, édesapám, tudom... — mondotta Katalin és májshajnalok pírja festette be az arcát. Es mosolygott.

— No, hála Isten — sugta a konyhában friss pogácsát sütő feleségének az asztalos —, tuggya, hogy gyün a köteles Mosolygott...

— No, hála Isten.

Pontosan déli tizenkét óraker együtt ültek az utcai szagosszobában. Az asztalon sejeyszóttos abrosz, friss pogácsa, édespálinka és ribizkebor.

— Vau-vau-vau! — ugattott a kutya. — Itt van, itt van a kérő — állt fel ünneplősen Kopernitzky Bálint, — Hallom a beszédét...

— Hát kicsit ugatós a beszéde — szolt öszintén az asztalosmesterné —, de egy életen át, édes lányom, mindent meg lehet szokni.

— A leány elszápadt.

— Kiről eiti a szót édesanyám? — Hát Bölskeyről, édes lányom, a gazdag Bölskeyről.

— Maguk Bölskeyt várják körébe?

— Igen, tegnap este már nyilatkozott keudves szóval az Iparoskörben — mesélte az asztalos.

— Szent Isten. Es odaadnának?

— Tán te mást vársz, angyalom? — kérdezte az asztalosné.

— I-igen édesanyám... én a fiatal tanítót várom.

Kopernitzky Bálint megveresedett.

— No, egye fene a dögötokek, most mi lesz?

— Mi lesz, Bálint, mi lesz. Egyiket se lehet megsérteni. Bölskey derék ember, gazdag ember, magunkfajta, iparosfajta. A tanító meg uriember... Hát az lesz.

— Az lesz — folytatta az asztalos —, hogy ahó mégy, aki előbb jön.

Es lesték az ajtót.

Végre kopogtak.

Két férfi állt a küszöbön, a kétélgyártó s kissé megsápadt arcú tanító.

— Amellik előbb szól! — kiáltott fel akaratlanul az asztalos.

— Jó napot kívánok! — köszöntek egyszerre a kérők.

Aztán leültek. De egyiknek se indult a szava. Egyik se akart a másik előt beszélni. Beszélgettek ugyan, de csupán az új járásbíroságról, a Bence Kafi különös végrendeletéről, az időről és a háborúról.

Aztán egyszerre kelttek fel.

Es egyszerre távoztak el.

A köteles jobbra, a tanító ur az utcaalj felé...

Tavasz nap ragyogott. Nevetett a tavasz nap a nagy magosságban. Nevette a földön való, bolondos világot...

leges volna sok szót vesztegetni. Elég röviden csak arra rámutatni, a Röntgen-készülék az orvosi diagnosztika forradalmasításán kívül magának a gyógyításnak is sokat használt eszköze lett és nélkülül a modern fizikát, nevezetesen a kvantum- és az atomelméletet sem lehetne elképzelni. (MN).

Magyarországon mozgalom indult a mostani háboru hadiárvaínak örökbe fogadására

„ÉDESAPA HELYETT APÁT A HADIÁRVÁKNAK”

Budapest. A magyar fővárosban széleskörű mozgalom indult a mostani háboru hadiárvaínak örökbe fogadására és nevelésére. A városi ingatlanlajdoncok szövetsége felszólította a bérházak és házcsoporthok tulajdoncsait, hogy vegyenek részt a mozgalomban és vállalják magukra az apátlanul maradt gyermekek nevelését, tanítását és eltartását az életbe való lépésükig.

Kállay Miklósné, a miniszterelnök felesége szerdán délután a miniszterelnökségen a budapesti napilapok főszerkesztői előtt ismertette a mozgalom célját. A magyar kormányfő hitvese hangzottta, hogy a messzi távolban elesett apa helyett apát kell adni a gyermekeknek, „édesapa helyett apát a hadiárvaínak”, ez a jelszó.

Bejelentette Kállay Miklósné az értekezleten, hogy a magyar államvasutak személyzetének szervezete máris gondozásba vett egy hadiárva.

A sajtó képviselőinek nevében vitéz Kolozsváry-Ercsa Mihály, az Országos Sajtókamara elnöke közölte, hogy a magyar sajtó közzé fogja vállalja a gyönyörű cél megvalósításában reá váró szerepet.

A Újságírók Nyugdíjintézetének elnöke bejelentette az értekezletnek, hogy az intézet a tulajdonát képező három bérház arányában líveszi részét a hadiárva neveléséből.

Petry Pál, az Országos Gyermekvédő Liga elnöke közölte, hogy a liga a hat évvel idősebb hadiárvaikat ingyenesen üdületi telepein és a téli időre is vállalja kikapcsolást.

Visszahívták az Egyesült Államok csungkingi nagykövét

Amszterdam. (DNB. Az Egyesült Államok csungkingi nagykövét visszahívták. A nagykövet tegnap repülőgépen Washingtonba utazott — jelentő amerikai értesülés alapján a brit hírközvetítő szolgálat.

Szerdán program-beszédet tart a török miniszterelnök

Isztambul. (Rador.) Saradzoglu török miniszterelnök a nemzetgyűlés szerdai ülésén mutatkozik be új kormányával s ezen az ülésen mondja el program-beszédét is. A miniszterelnök beszédét az ankarai rádió is közvetíti.

Ötven éves temetői találtak

(Rador.) Kairó közelében egy fiatal egyiptomi régész ötven esztendő temetőt fedezett föl. Eddig 735 sirt tártak föl. A sírokban talált csontvázak mellett igen sok elcsér és csragaság volt. 151 sírban hivatalos jelvényeket is találtak, amelyek azt mutatják, hogy ezekbe a sírokba magasrangú állami tisztviselőket temettek.

Himűjávány Isztambulban

Isztambul (Rador). Az isztambuli orvosi hajósok közleményéből kitűnik, hogy minden intézkedés ellenére nem tudták teljesen megakadályozni a bárányhimű-járvány elterjedését. Kedden újabb tizenhárom esetet jelentettek. A török egészségügyi miniszterium öt szak orvost küldött Isztambulba a járvány leküzdésére. Másik közleményben az isztambuli hatóságok cáfolják, hogy tifusz megbetegedések vannak. Ilyen esetek Törökország déli vidékein fordultak elő, ahová ez Szíriából és Irakból került.

URANIA nagyhatású filmek színháza
Előadások 3, 5, 7, 9 óraker
TELEFON 12-32
Holnap bemutató. E film egy hangulatos vígjáték, mely Olaszország egyik legzesebb táján játszódik le. Az ifjúság filmben szemléltetve jelenik meg a csavargó sive sanyaló sportembereknek külön élmény. Főszerepben az olasz filmek gyöngye A-S-A NÖRIS nagyobb mint AIDA VALLI
A nőkkel ne komédiáz című filmünkben

TELEFON 20-10 **FORUM, ARAD** TELEFON 20-10
Holnap bemutató. TOTI dal MONTE pazar énekes, láncos revű-filmje
Velencei karnevál
Főszerepben: JUNE ASTOR, CESKO BAGEGGIO.
Ma utoljára 3, 5, 7 és 9-kor. **GORGONA** 54. sz. híradó

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁR: Szavanként 6 lej, vastag nyomás 8 lej, (de a legkisebb hirdetés 60 lej, 15 szög). Jelszóval ellátva (jéligés vagy cím a kiadóhivatalban) 30 lejfel drágább.

SZÖVEGOLDALON: 1. Hivatásos (szakmai) hirdetések (orvosok, ügyvédek, stb.) legfeljebb 4 sor kíméletben 350 lej. Minden további sor 70 lej. 2. Családi események, eljegyzések, esküvők, legfeljebb 4 sorban 250 lej, minden további sor 70 lej.

KERETES HIRDETÉSEK: Hirdetési oldalon mm-ként 3 lej. Szövegoldalán mm-ként 16 lej.

KÖZGAZDASÁGI HIREK: Bank, vállalat, szövetkezet, stb. szövegoldalán 100 lej soranként, a legkisebb hír 500 lej.

GYANZÓFELTÉSEK, köszönetnyilvánítások: 30 szög 300 lej, minden további szó 8 lej. Legkisebb hír 300 lej.

APRÓHIRDETÉS vasárnap: 15 szög 80 lej. A hirdetésnek a megjelölt napon való esetleges meg nem jelenéséért kiadóhivatalunk nem vállal felelősséget.

FŐGÉPÉSZ, fűrészgár, parketta-, szövőiparban tapasztalt, jól szerelő, esztergályos hegesztő, állást keres azonnalra. Címeke: „Szakértő” jelígere a timisoarai kiadóba kér. (4045)

KISZÖLŐGÁLO kisasszonyt, aki a román, német és magyar nyelvet beszél, alkalmaz, Albu-erkrász Timisoara IV., Küttl-tér 2. (2076)

SZOBALÉANYT keresünk 2 nőhöz, könnyű helyre, szakácsnő mellé. Weiler, Valciani, Timiș-Temesmegye. (4044)

TANULOLEÁNYOKAT, önálló munkásnőket azonnal felvesz Braun-Szalón, Timisoara III., Remus-utca 10. (5231)

KIFOGASTALAN állapotban lévő szövetruhák, kosztümök, fekete tavaszi kabátok, eladók. Szávésszélő Braun-Szalón, Timisoara III., Remus-utca 10. (5232)

2-4 GROSZ nere, egészen új, sürgősen eladó, alkalmi áron. Timisoara I., Regina Maria-körút 17. szám. (2041)

FATTOJÁS-KELTETESRE Rhode-Island és Pecking-kacsa kapható. Prové-sajt-ízlet, Timisoara IV., kerületi zárdával szemben. (1726)

ELADÓK fűtés ágyszerítők, szövet, brokát, szőnyeg, asztalterítők, különböző dísz- és háztartási tárgyak. Timisoara II., Timocului-utca 8. (1985)

KERESÜNK lehetőleg a József-vagy Erzsébetvárosban egy nagy, száraz, jól zárható raktárhelyiséget, áru beraktározására. „Kandia” S. A. Timisoara IV., Iancu Vacarescu-utca 3. (1933)

MINDENES leányt, jó bizonyítványokkal, felvesszünk, Timisoara IV., Vacarescu-utca 19. I. emelet 14. (1975)

VALÓDI Rhode-Island-féle fajkakasok eladó vagy cserélhetők. Szabó fűszerkereskedése Timisoara IV., Bratianu-u. 15. 1970

ÖSSZETETT-ebédlő, uri-szoba, 2 becsiszóanyag, telepes superrádió, 43-as tisztítószó és fekete nadrág eladó. Timisoara II., Cantacuzino 4, az udvarban, II. emelet, 21. ajtó. (1966)

CSOMAGLAKATOSOKAT és vasasztergályosokat, önálló munkaerőket azonnal felveszek. Timisoara-Temesvár IV., Gelu utca 11. (1961)

JUTÁNYOSAN eladó: nagy argaman szőnyeg, tizenkettes finom damaszt asztalterítőkészlet, meissenai diszporcellán. Megtekinthető délelőtt: Timisoara-Temesvár Kuzs-sor 1, II/12. Apollo mozinál. (1959)

ELCSEPERLÉNEM korszerű, egyszobás fürdőszobás, Odobescu-utcaiban lévő lakásokat, I. kerületben lévő, szintén korszerű kőszobás fürdőszobás lakással. Címeke: „Modern kőszobás” jelígere a timisoarai kiadóba kér. (1374)

GAZPATISZT, hadmentes, gyakorlatiattal, állást keres, esetleg bevonultat rövidebb időre felvettesit. Ajánlatokat „Feltétlen megbízható és lelkiismeretes” jelígere a timisoarai temesvári kiadóba kér. (4035)

Mindenest keresek. Jelentkezés 1-3 óra között. Hofstädter, Timisoara, II., Kuzs-sor 4. szám, fejső csengő. (1939)

CORSO-MOZI TELEFON 38-95

Bübbajos, vidán ujdonság. ON: 55. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Az égből pottyant szerenise

GYERMEKSZABÓSÁGHOZ önálló munkást jó fizetéssel, valamint kézi-leányi felvez Molnár István, Timisoara III., Cluj-utca 13. (1918)

Gyermeksportkocsi, jó állapotban lévő, eladó. Freidorf, XXI. utca 21. (1991)

Eladó egy szép takaréktűzhely 60x80 2-karikás, továbbá egy tojáskeltesítő gép és egy Pymouth-család (3+1). Timisoara, II., Constantin cel Mare 30. (1990)

Gyermekkosci, mély, sötétkék, jó állapotban lévő, eladó. Timisoara, IV., Michnea Voda-utca 20 (Preyer-utca végénél). (1988)

Fogász-segédet felveszek. Megyeri László, Timisoara, I. Vlăd Delamarina 1. (1987)

SZOBA-kiozest eladó Timisoara II., Timocului-utca 8. (1934)

ELVESZETT Becker Jolán névre szóló korlátlan vilamos bérlet, valamint pénztárca 4000 lej készpénzzel és különböző iratokkal. Beszélgetés megtalálá hozza el a timisoarai kiadóba. (2005)

EGY szürke gyapjú szövetnadrág, majdnem új, eladó. Timisoara I., Solderer-utca 2, 5. ajtó. (2004)

KERESEK egyszobás, tiszta, száraz lakást, lehetőleg vízvezetékekkel a konyhában, a Gyárvaros központjában. Timisoara, távbeszélő 19-53. (2093)

VESZÜNK használt, kifogástalan állapotban lévő babakelengyeket: Spitalul Evreesc Filantropia Sectia Amternitate, Timisoara IV., Carol-körút 24, 8. ajtó. Hátfa, szerdán, esütörtökön, szombaton délelőtt 11-12-ig. (2002)

SZÜRKE gyapjuszövet-kosztüm, majdnem új, alacsonyabb termere való, eladó. Timisoara II., Badea Cartan-tér 1, I. S. (2001)

KÖZPONTBAN 2 szobás különálló, korszerű lakrés, 1 szoba, fürdőszobás lakás kiadó. Betonozott munkahelyiséget, vízvezetékekkel, lehetőleg Belvárosban keresünk. Timisoara, távbeszélő: 20-17. (1999)

VARRÓGÉP, írógép, állványok asztallal eladók, míg a készlet tart Raschka mechanikus, Timisoara-Temesvár IV., Fröbl-utca 51, (3-as villamos). (1956)

ELADÓ egy kifogástalan állapotban lévő tisztítópenyő és 2 pár 36-os női cipő. Megtekinthető délutánoként a timisoarai Meisner-féle gyógyszerárban. (1998)

KETKEREKÜ tolokocsi és csövekkel felszerelt szivattyú-kut eladó. Timisoara III., Tolstoi-utca 11. Megtekinthető 10-2 óráig. (1997)

SKLEJTPAPIR (makulatura) ivben, üzleti pole (3x1 m), létrák, asztalok, tizedesmérleg súlyokkal, üzleti áruszekrények eladó. Timisoara, távbeszélő 29-48, reggel 9-10 és délen 1-3 óra között. (1996)

NAGY pinchehelyiség kiadó Timisoara I., Marasesti-utca 12. Közlebbit a házmaster-nél. (1995)

VILLANY és autogen-hegesztést vállalok szavatolás mellett. Popovics, Timisoara II., Stefan cel Mare-utca 50. (1994)

ÖNÁLLÓAN főző szakácsnő nagy konyha vezetésére ajánlok. Főz 50-60 személyre, háztartást is vezet. Szíves megkereséseket következő címre kér: Havarány, Timisoara III., Sf. Dimitrie 35, 1. ajtó. (1993)

MŰVELT bécsi nő hávezetőnői állást vállalna egyedülálló ur vagy hölgy mellett. Timisoara IV., Vacarescu 12. (1992)

RENDES mindenest két személy mellé azonnal felveszek. Timisoara III., Carol-körút 3 szám, 5-ös ajtó. (1986a)

BEJÁRÓNÖT azonnal felveszek. Timisoara I., Regele Mihai-körút 25, I. em. 6. (1585)

KIS UDVARI SZOBA raktárhelyiségnek kiadó. Timisoara III., Risu Sirianu-utca 2 szám. (2071)

ELADÓ perzsa összekötő, fehér kétszemélyes, háttört vasgá sodronnyal, eszirtöltőkör, női tavaszi kabát, 39-es és 36-os női félcipők és egyéb apróság. Timisoara IV., Vasile Lupu-utca 20. (2010)

PORCELLAN-EDÉNYEK, nagyformájú női tászkák, 38-as színes cipők, 185 voltos villanyvasaló, fehallgató, női ruhák, kosztüm eladó. Megtekinthető fél 5-ig. Timisoara III., General Mosoiu-utca 6 szám, I. em. (Rozália-kápolnánál). (2074)

ELZOMANYBA átveszünk gyors eladásra értékek, fémdísztárgyakat és szőnyegeket. Hirdetéseket a Monitorul Oficial és bármely bucaresti lap részére közvetítünk. „Orient-toy”, Timisoara I., Ungureanu-utca 9. (1983)

FAGYAFOTÓT különböző minőségben gyártunk, viszonteladókunk jutányosan szállítunk Rendeléseket felvesszünk. Kopnik, Timisoara I., Unirii-tér 3 szám. Telefon 21-53. (2009)

SZAVATOITAN tiszta matrác eladó. Cseh, Timisoara IV., Pop de Basesti-utca 13 szám. (2008)

BEJÁRÓ-ASSZONYT, ki-némül is veszel, azonnal felvesz Frint, Timisoara III., Brancoveanu-utca 12, I. em. 7. (2007)

MINDENES bejárónő állást keres, ugyanott lakótársnak felvesszünk szerény munkásnőt. Timisoara III., Memorandului-utca 24. (2006)

FRANCIA és román órákat adok. Cim: Timisoara, Bogdăneștur 22, I. emelet. (1949)

VARRÓGÉPEK, kerékpárok, állandóan kölcsön és bére kaphatók, javításokat, forrasztásokat és fényezést végez Raschka, Timisoara-Temesvár IV., Fröbl utca 51, (3-as villamos). (1957)

GYERMEKÁGY eladó. Timisoara IV., D. Sturdza-utca 42. (1947)

MINDENEST felvesszünk Timisoara III., Brancoveanu-utca 12, földszint 3. (1942)

OTTHON vállalkozás mosást, vasalást. Cim: Fratelia, I. utca 79. (1943)

KORSZERÜ 2- és 3-szobás lakást azonnalra keresek. Ajánlatokat „Május” jelígere a timisoarai kiadóba kérek. (2000)

GYERMEKKOCSI, sportkocsi, valamint egy Mózes-kosár eladó. Timisoara II., Hönlig utca 9 sz. (Gyárvarosi állomásnál). (1955)

GYERMEKÁGY, szavatoltan tiszta, valamint gyermekkosci, alig használt állapotban lévő, eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36, II. em. 25. (4031)

BRILLIÁNSGYÜRÜ, ezüst gyertyatartók, uti bőr-pipe-ekészlet, uti kalap-doboz, kézimunka-ágyterítő és függöny, 6-személyes damaszt-asztalterítő eladó. Timisoara II., O. Josif-utca 28 szám (1445)

ÜGYES kalapos-segédet keresek, aki a szakmát tökéletesen érti. Fizetés megegyezés szerint. Császár Béla kalapos-mester, Brassó-Brassó, Mihai Weiss-utca 33. (4048)

PERZSASZŐNYEG, 2 1/2 x 3 1/2, eladó. Megtekinthető: délután 3 óráig. Cim a timisoarai kiadóban. (1951)

ÜGYES kézilányokat angol női szabóságban, jó fizetéssel azonnal alkalmazok. Bihar-szabóság, Timisoara IV., Camellei-utca 40. (1950)

NARANCS-IZ és meggy-, málna-, barack-lekvárok kaphatók 5 kgr.-os tételekben. Timisoara II., Octavian Goga 54. D. u. 1-4-ig. (Pacsirta vendéglőtől a második megálló). (1932)

SZABÓ MŰHELYBŐL való felszerelés (asztalok, állványok, székek, stb.) eladó. Roncekics József, Timisoara IV., Bratianu-utca 18. hálókőnap 3-6-ig. (5233)

POLOSKA-IRTÁST, parketta-suroítást, nazytakarítást vállalkozok. Vidékre is megyek. Lovas Károly Arad, Oituz-utca 111. (4645)

KERESEK jó állapotban lévő sötétkék kombinált szekabutort. (palisandert). Cim: Krier, Gicgovat. (496)

KÖNYVEKET, főleg korszerű regényeket, jó árban veszek. Címeke: „Könyvtár” jelígere Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (493)

SFROIESCU-utcaiban elveszett kőzításkát megtalálni sziveskedjék az iratokat, jutalomért Kecima-hoz, Arad, Eminescu 4, elhozni, a pénzt megtarthatja. (492)

ÖNTÖTT-VASBOL való fürdőkádb, fürdőkályha, mosdó, jégsekrény, bor-sörkimerő-asztali eladó. Arad, Subl. Tampa-utca 3. Kossikné, szerb templomnál. (494)

100 EZER lejért eladó 12-személyes, 120 carbából álló, kézfestésű finom porcellán étkezőkészlet. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (495)

LEMEZ és vashordó eladó. Erdeklődni 1-3-ig. Arad, Ureche-utca 48. (497)

FEKETE sötétkék, 40-es női cipő és ruhák eladók. Arad, Risu Sirianu-utca 31. (498)

ÜGYES leányt könnyű kezimunkára alkalmazok. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4 szám. (499)

KIPUTÓLEANYT alkalmazok. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (500)

KERÜL K jó állapotban lévő angol heverőt, 2 ajtós. Címeke Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (501)

HÁZIVARRÓNÓ ajánlok géppel. Címeke: „Géppel” jelígere Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (502)

SPORTKOCSI eladó. Arad, Sagina-ut 53, 4 ajtó. (503)

ELADÓ terméskő, üvegfal, kapu, rakott takaréktűzhely, konyhaszekrény, szekrény, asztal, bársonyterítő. Arad, Dumitru Raicu-utca 15. (504)

SATUPADRA szerelve kicsi vasasztalra villanyóra-órával, satuval, kéziszámosítokkal, kétszemélyes gyapjúpaplan buzáttal, barna öltöny és trenszó eladó. Gloria Eyezős Egylet, Arad, (Törvényszék háta mögött). (444)

SZAKÁCSNÓ vagy mindenest, megbízható, becsületest, alkalmaz azonnal Dr. A. Jesiu. Arad, Regina Maria-körút 18. (444)

TANGÓ-HARMONIKA, tanuló részére, kifogástalan állapotban lévő, eladó. Arad, Doamna-Balasa 7. (445)

HÁZ ELADÓ Arad, Brezianu-u. 101. (446)

MOSSÓTZY-telepen telkek eladók. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (444)

Bejáró takarító-öt alkalmazok azonnal, a reggeli órákra. Arad, Stroiescu-utca 11. (474)

Elutasítás miatt többszáz kötet regény, tudományos mű stb., kötetenként is, eladó. Megtekinthető naponta déltől estig. Arad, Sinagoga-utca 2-4. szám alatt. (475)

Bádogos-segédet alkalmaz Reich bádogos, Arad, Cercetașilor-utca 2. (476)

Egy szoba, előszoba azonnal kiadó. Arad, Moise Nicara-utca 16, sz., 9. ajtó. Déltűn 2-4-ig. (477)

Tangó-harmonika- és zongoratanítást felvéssék mellett vállalkoz, Lovas, Arad, Regina Maria 18. Házmaster-nél. (479)

Ezüst evőeszköz, 6-személyes, korszerű, eladó. Tempo, Arad, Fischer Eliz-palota. (480)

Régi ágy vassodronnyal és éjjeliszekrény márványtappal eladó. Megtekinthető délelőtt 10-1 óra között. Arad, Turnu Rusu-utca 5 10. ajtó. (481)

Stancu írás vagy hasonló présmunkát vállalkozok. Prészel rendelkezem. Arad, Miron Cefia-utca 6. (482)

Keresek azonnalra butorozott szobát fürdőszoba használatlalt, esetleg étkezőszék. Fabrica ce Zahar, Arad. Telefon 10-51. (483)

Vital mindenest leányt azonnal alkalmazok. Ugyanott 60-70 literes rázástöt vennék. Belsőci cukrászda, Catedralai-tér. (484)

Magyarádi borok, 115 hektoliter egy tételben, eladók. Arad, Episcopiei-utca 29. (485)

Eladó elsőrendű minőségű bistricai asztalterítő, kőgrammonként 150 lej. Arad, Baritru-utca 1-3. (486)

Festményeket, műtárgyakat, bronzszobrokat veszek. Arad, Regele Ferdinand 19, második emelet, 6. (490)

Eladó dísznők: 9 drb. 10-hónapos, 10 drb. 8-hónapos, 7 drb. 5-hónapos, 3 drb. 3-hónapos, 1 koca 8 malacsal, Arad, Postului-utca 53, Feisötmetőnél, Tritthaller. (491)